

Asistenční služby vypadají na první pohled jako vcelku nevýznamná součást činnosti pojišťoven a dalších subjektů. Ve skutečnosti se však jedná o služby, které využívá velká část obyvatel nebo na ně minimálně spoléhá. Bohužel to většinou nebývá setkání úplně příjemná. Tento termín je standardně používán např. pojišťovny či jinými subjekty, které se zavazují na základě předchozí úhrady sjednané částky zajistit svému klientovi v případě havárie či jiných událostí krytých uzavřenou smlouvou pomoc v odpovídajícím sjednaném rozsahu.

Asistenční služby jsou tedy poskytovány osobám, které se dostanou do nesnázi na cestách, při pobytu mimo domov nebo při pobytu mimo trvalé bydliště, a spočívají v závazku poskytnout na základě předchozí úhrady pojistného okamžitě dostupnou pomoc osobě oprávněné podle asistenční dohody, jestliže se tato osoba dostane do nesnázi v důsledku nahodilé události. Tato pomoc může zejména spočívat ve věcném plnění, poskytnutém případně pomocí zaměstnanců a vybavení poskytovatele či prostřednictvím externích subdodavatelů.

Diskuse kolem daňového režimu asistenčních služeb nedávno značně rozvířil rozsudek Evropského soudního dvora.

Asistenční služby jako pojišťovací činnost

Evropský soudní dvůr rozšiřuje **osvobození od DPH** i na asistenční služby, které poskytují svým členům různé autokluby. Vždy je však nutné rozlišovat, zda jde o poskytování, nebo zajišťování služeb.

Osvobozený autoklub. V případě poruchy nebo nehody vozidla poskytoval řecký automotoklub (ELPA) svým členům na základě zaplacení pevného ročního příspěvku asistenční služby. V souladu s daňovými předpisy Řecké republiky nepodléhaly osvobození od DPH stanovenému v čl. 13 B písm. a) Šesté směrnice EU. Evropský soudní dvůr potvrdil, že pojišťovací operace je obecně přijímaným způsobem charakterizována skutečností, že pojišťovatel se na základě předchozí úhrady pojistného zavazuje zajistit pojištěnému v případě, že dojde k pokrytému riziku, plnění dohodnuté při uzavření smlouvy.

Není nezbytné, aby plnění, které se pojišťovatel zavázal poskytnout v případě pojistné události, spočívalo v zaplacení peněžní částky, neboť toto plnění může být rovněž představováno asistenční činností, buď v podobě poskytnutí peněžního, nebo věcného plnění.

Asistence může mít v případě poruchy nebo nehody silničního vozidla zejména podobu opravení poruchy na místě nebo i převozu vozidla do místa, kde může být opraveno.

Co se týče okolnosti, že autoklub ELPA není pojišťovatelem, Evropský soudní dvůr připomněl, že výraz »pojišťovací operace« je v zásadě dostatečně široký, aby zahrnul poskytnutí pojištění osobou povinnou k dani, která sama není pojišťovatelem. Subjekt, který se zavazuje poskytnout svým účastníkům na základě zaplacení

»předchozí« úhrady (sjednané pojistné či pevný roční příspěvek) asistenční služby, jež lze zahrnout do kategorie »pojišťovacích operací« osvobozených od DPH.

Zajišťovat neznamená poskytovat. Asistenční služby jsou osvobozeny od daně z přidané hodnoty bez ohledu na to, kdo je poskytuje. O tom nebylo sporu v případě, že poskytovatelem asistenčních služeb je např. pojišťovna. Ve světle výše uvedeného rozsudku by však měly být osvobozeny od DPH i asistenční služby, které poskytují svým členům různé autokluby, či které poskytují někteří dovozci či distributoři automobilů osobám, jež si určitý automobil koupily, popř. jakékoli jiné subjekty, jež poskytují služby, které je možno charakterizovat jako asistenční služby.

Je však nutné si uvědomit, že na rozdíl od pojišťoven, které si v podstatě neuplatňují nárok na odpočet daně u přijatých zdanitelných plnění, může mít poskytování asistenčních služeb jako služeb osvobozených od DPH u autoklubů či dovozců automobilů vliv na uplatnění nároku na odpočet daně. U souvisejících přijatých zdanitelných plnění nárok na odpočet daně nevznikne, popř. bude nutno nárok na odpočet daně krátit koeficientem. Posouzení konkrétních situací může být o to komplikovanější, že v některých případech jsou tyto služby poskytovány jakoby zdarma, či cena je součástí nějakého balíčku služeb.

Výše uvedený rozsudek Evropského soudního dvora však nelze aplikovat na všech stupních ekonomického řetězce, i když termín asistenční služby je zcela běžně používán i na »nižších« úrovních zajišťování těchto služeb »subdodavateli« výše uvedených subjektů. Na místě je používat spíše termín »zajištění asistenčních služeb«. Subdodavatelé zajišťují samotnou realizaci asistenčních služeb pro poskytovatele asistenčních služeb, za což jim náleží sjednaná odměna, přičemž nevchází do smluvního vztahu se samotným zákazníkem, který je oprávněn asistenční služby využívat. Na základě smlouvy uzavřené s poskytovatelem zajišťují např. odtahy vozidla, ubytování, informace o lékařské péči v daném státě apod.

Zákazník, který má právo na poskytnutí asistenční služby, v praxi kontaktuje přes telefonní číslo, které obdržel od poskytovatele asistenčních služeb, tohoto subdodavatele a požádá ho o pomoc při zajištění nemocničního ošetření, při opravě automobilu, při zajištění ubytování či náhradního způsobu přepravy či o poskytnutí finanční zálohy na nezbytné výdaje či o poskytnutí relevantních informací (kontakty, adresy apod.). Výčet uvedených služeb není konečný a rozsah služeb závisí na sjednaných podmínkách asistenční služby. Subdodavatel prověří, zda má zákazník právo na plnění, a následně mu poskytne pomoc. Poskytovateli asistenčních služeb fakturuje za poskytnuté služby sjednanou odměnu, která může být počítána na základě množství vykázaných služeb, popř. může být sjednána formou paušální částky za tyto služby. Podle mého názoru se již nejedná o služby, které by měly být považovány za pojišťovací činnosti, jež by měly být osvobozeny od daně, a to vzhledem závěrům Evropského soudního dvora v dalších případech (viz rámeček).

Názor ministerstva. Asistenční služby poskytované plátcem DPH mohou být podle stanoviska Ministerstva financí ČR považovány za pojišťovací činnosti osvobozené od daně bez nároku na odpočet, pokud má poskytování těchto služeb parametry pojišťovacích činností tak, jak je stanovil Evropský soudní dvůr v popsaném případě řeckého autoklubu. Mělo by se jednat zejména o případy, kdy je plnění poskytováno na základě předchozí úhrady (pojistného) za poskytnutou službu (tj. za krytí rizika), přičemž existuje vztah mezi poskytovatelem (pojišťovnou) a příjemcem těchto služeb (pojištěným). Tato asistenční činnost poskytnutá jako plnění osvobozené od daně musí spočívat v tom, že osoba, která je příjemcem takové asistenční činnosti

a která se dostane do nesnázi v důsledku nahodilé události na cestách, má nárok na základě předchozí úhrady úplaty (pojistného) na poskytnutí okamžitě dostupné pomoci v rozsahu sjednaném smlouvou. Skutečnost, že poskytovatel takového plnění nedisponuje oprávněním poskytovat pojištění, není pro účely DPH relevantní. Zároveň Ministerstvo financí potvrdilo, že pokud jsou poskytovány služby na základě jiného smluvního ujednání, které nemá parametry pojistného vztahu (tj. neobsahuje krytí rizika v důsledku nahodilé události, přičemž k zaplacení úplaty dochází před vznikem události), nelze takové poskytnuté služby považovat za poskytování pojišťovacích činností. A to je podle mého názoru právě situace, kdy subdodavatel poskytuje službu spočívající v zajišťování asistenčních služeb pro poskytovatele.

Poučení. Z pohledu DPH je nutné rozlišovat, zda se jedná o poskytování asistenčních služeb, kdy jsou poskytovány za úplatu asistenční služby např. pojišťovnou, autoklubu či distributory automobilů či »jen« o jejich zajištění formou »subdodávky« pro tyto subjekty. Asistenční služby budou považovány za pojišťovací služby osvobozené od DPH, a to i v případě, kdy jsou za úplatu poskytovány např. distributory automobilů. V případech, kdy jsou tyto asistenční služby zajišťovány pro výše uvedené osoby dalšími subjekty (subdodavatelé), nejde o poskytování pojišťovacích činností osvobozených od daně, jelikož vztah mezi daným subdodavatelem a poskytovatelem pojišťovacích činností nenaplnuje svým charakterem podstatu pojistného vztahu. Pouze v případě, že by např. došlo i k převedení pojišťovacího rizika na daného subdodavatele, bylo by možné uvažovat o tom, že i na úrovni daného subdodavatele se jedná rovněž o pojišťovací činnosti osvobozené od daně.

MILAN TOMÍČEK, Konečná, Šafář, Staněk & Tomíček

Pojišťovací služby

Evropský soudní dvůr vyslovil již ve svých dřívějších rozsudcích (C-349/96 Card Protection Plan, C-240/99 Skandia, C-8/01 Assurandor-Societet) názor, že pojištění ve smyslu Šesté směrnice EU je třeba chápat jako transakci, kdy se pojistitel zaváže, že za předchozí platbu pojistky poskytne pojištěnému službu (plnění) dohodnutou při uzavření pojistné smlouvy, pokud nastane pojistná událost. V rozsudku Skandia potvrdil, že pro účely vymezení typu služeb uvedených v Šesté směrnici je podstatné postavení osoby poskytující dané služby a že pojišťovací činnosti nutně předpokládají, resp. znamenají existenci vzájemných smluvních vztahů mezi poskytovatelem pojišťovacích služeb a osobou, jejíž riziko je kryto pojištěním. Subdodavatel při zajišťování asistenčních služeb pro poskytovatele asistenčních služeb rozhodně nenaplnuje výše uvedené chápání pojišťovacích služeb. Nemá ani uzavřen žádný vzájemný smluvní vztah se zákazníkem, který je oprávněn využívat asistenční služby. Služby spočívající v zajištění asistenčních služeb nelze proto považovat za pojišťovací či zajišťovací činnosti. Služby spočívající v zajišťování asistenčních služeb pro poskytovatele asistenčních služeb nelze považovat ani za související činnosti poskytované pojišťovacími makléři a pojišťovacími agenty, jelikož jak uvedl Evropský soudní dvůr v rozsudku C-8/01 Assurandor-Societet, k tomu, aby bylo možno určitou službu považovat za činnosti poskytované pojišťovacími makléři a pojišťovacími agenty osvobozené od daně, musejí být tyto služby opět poskytovány odborníkem, který má vztah jak s pojistitelem, tak s pojištěnou osobou. Kromě toho Evropský soudní dvůr judikoval v rozsudku C-472/03 Arthur Andersen, že zásadními aspekty funkce činnosti pojišťovacího agenta je hledání zákazníků a jejich spojení s pojistitelem a že činnosti »back office«, spočívající v poskytování služeb pojišťovacímu podniku za odměnu, nepředstavují služby související s pojišťovacími operacemi poskytované pojišťovacím makléřem a pojišťovacím agentem ve smyslu tohoto ustanovení. MT

ÚDOLÍ HERINK

Nové rodinné domy - Praha východ, exit 11 D1

K NASTĚHOVÁNÍ LÉTO 2007

cena od 4 389 000,- Kč
vč. pozemku a DPH

PROHLÍDKY KAŽDÝ PÁTEK OD 14 DO 16 HODIN
26. 5. 2007 - Den otevřených dveří 10 - 16 hodin

- Bydlení v přírodě • 25 minut od centra Prahy, 5 minut od Průhonic
- Velikost od 4+kk (155m²) až po 6+kk (256m²)
- Velké zahrady orientované na jih a jihozápad
- Skvělé dispoziční řešení a umístění domů
- Různé stupně dokončení jednotlivých domů dle požadavků klienta

ORANGE
REAL ESTATE

IBC, Pobřežní 3, 186 00 Praha 8
tel.: 723 691 291
www.orangerealestate.cz

TIDE
TIDE REALITY

tel.: 602 269 011

volejte zdarma 800 400 114 • www.udoliiherink.cz